

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

ALLEGATEN 70

Kommune:

1201/Bergen

Gnr/bnr:

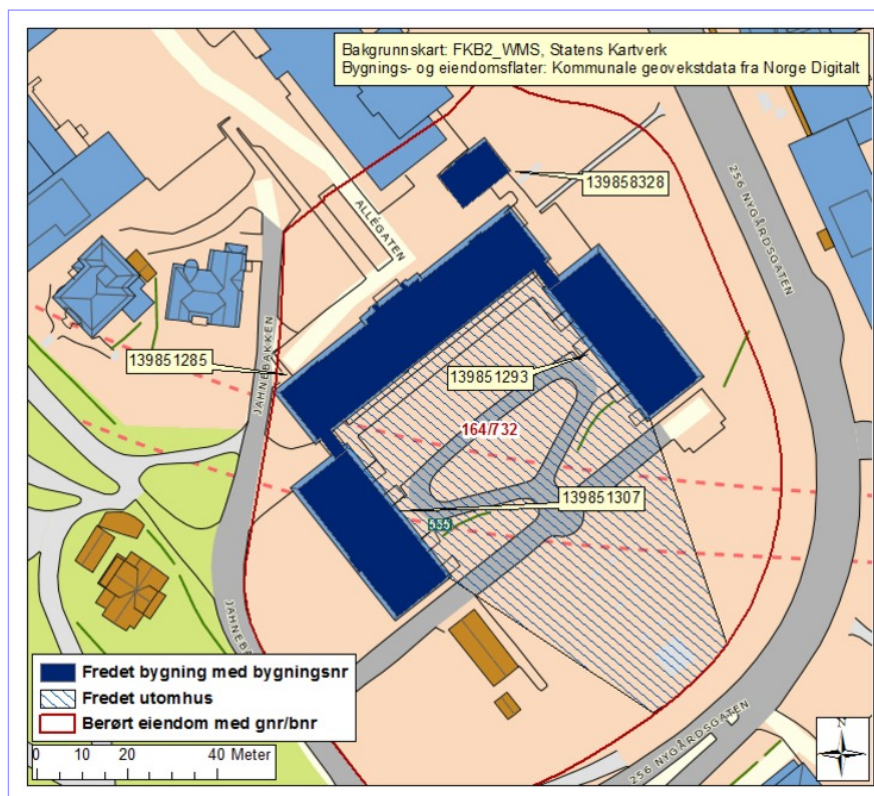
164/732

AskeladdenID:

175079

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 3360

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
• Botanisk laboratorium	1951	139851307	164/732	Eksteriør/Interiør
• Geofysisk institutt	1925 - 1928	139851285	164/732	Eksteriør/Interiør
• Kjemisk institutt	1951	139851293	164/732	Eksteriør/Interiør
• Kjernefysisk laboratorium	1948	139858328	164/732	Eksteriør/Interiør
• Utomhus			164/732	Utomhus

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Fredning kompleks

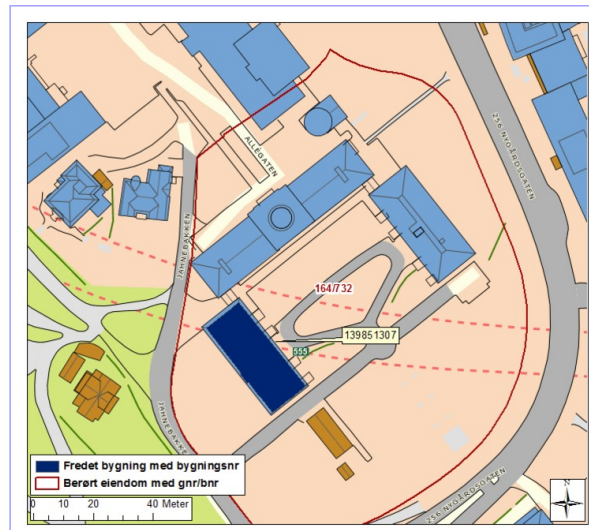
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene og utomhus som nevnt ovenfor.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre Geofysisk institutt som et kulturhistorisk og arkitekturhistorisk viktig anlegg, og som et viktig ledd i etableringen og utviklingen av Universitetet i Bergen.
- Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Begrunnelse:** Anlegget "Geofysen" ble planlagt og oppført av Bergen museum i 1928. Et monumentalbygg tegnet av arkitekt Egill Reimers som lyktes med å gjøre det vordende universitet i Bergen synlig. Anlegget er gitt en stram form i nyklassisk stil. Anlegget markerer enden av den akademiske aksens langs Nygårdshøyden.
- Hovedbygningen ble oppført for å legge til rette for utvikling av et geofysisk institutt. Plasseringen var ikke tilfeldig, for måling av stråler og magnetisme var det nødvendig at bygningen fikk ligge høyt og fritt. Bygget ble oppført etter innsamling av midler fra byens borgere, noe som vitner om stor vilje i byen for å få opprettet et universitet. Anlegget har senere blitt supplert med fløyer på hver side av hovedbygningen. Disse bygningene er oppført i samme stil. Bygningene fremstår med enkle volumer og uten dekor i overflatene og slutter opp om hovedbygningen. Tilsammen med kjernefysisk laboratorium, også kalt "Betatron", representerer anlegget en viktig utvikling innen naturvitenskapen.
- Geofysen har også spilt en vesentlig rolle for utviklingen av den moderne værvarslinga i Norge.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

BOTANISK LABORATORIUM

Bygningsnr:	139851307
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1951
AskeladdenID:	175079-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10207 Kompleks 3360

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør i vestibyle, hovedtrapperom gjennom alle etasjer fra inngang til 3. etasje, samt laboratorium 311 i 3. etasje.

Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.

Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegninger.

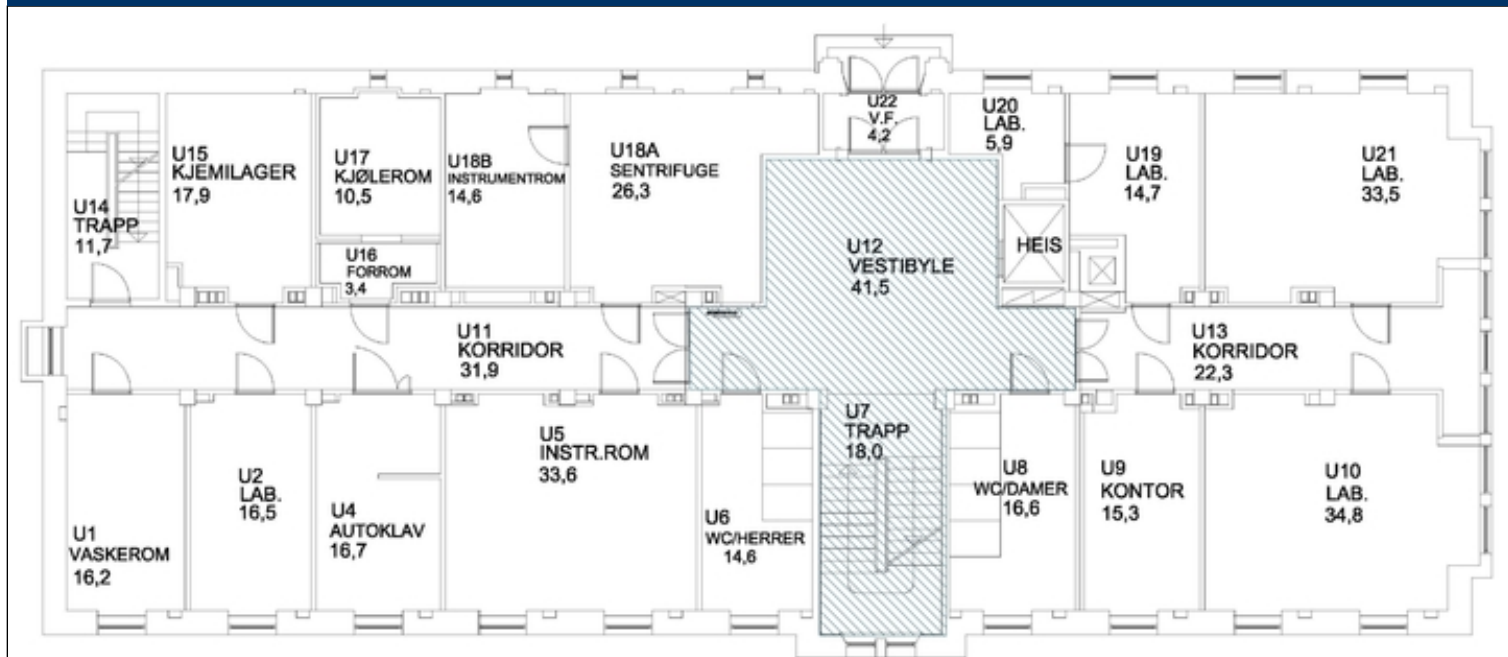
Formål: Formålet med fredningen er å sikre Botanisk laboratorium som et formålsbygd forskningsinstitutt og som en del av bygningsmiljøet "Geofysen". Formålet skal sikre de kulturhistoriske og arkitekturhistoriske verdiene.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.

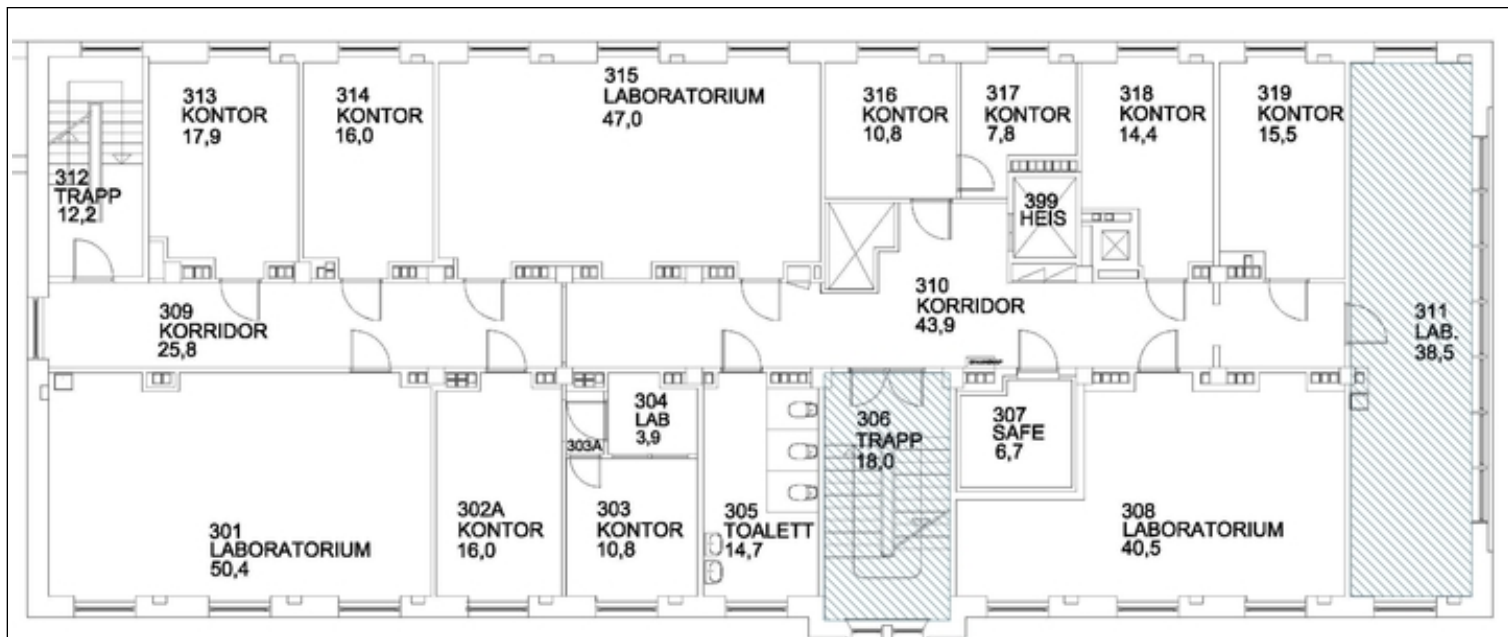
Begrunnelse: Botanisk laboratorium er oppført som en selvstendig bygning. Sammen med kjemisk institutt og "Geofysen" danner det et hestskoformet anlegg, tegnet av arkitekt Egill Reimers i nyklassisistisk stil. Bygningen henger sammen med geofysisk institutt med et lite mellombygg. Botanisk laboratorium ble oppført i 1951, få år etter at UiB var etablert. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Plantegning underetasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Hovedtrapperommet fredes gjennomgående fra inngang til 3. etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

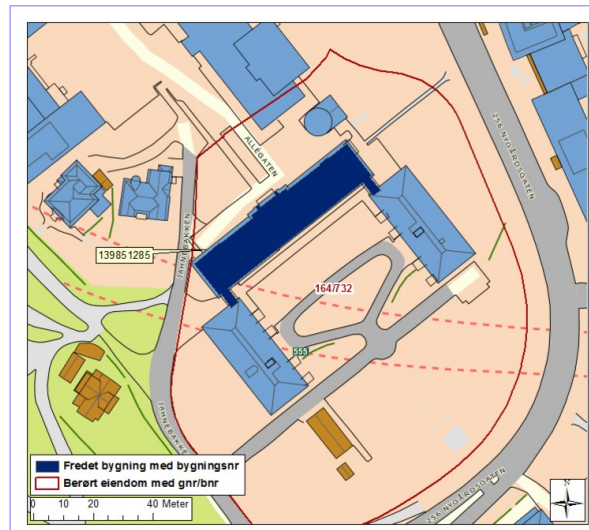
Plantegning 3. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

GEOFYSISK INSTITUTT

Bygningsnr:	139851285
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1925 - 1928
AskeladdenID:	175079-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10205 Kompleks 3360

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør i vestibyle, midtkorridorer i 1. og 2. etasje, auditorium i 2. etasje, samt tidligere bibliotek/dagens kantine i 3. etasje. Fredningen omfatter også løst inventar som opplistet. Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.

Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegninger.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre Geofysisk institutt som et formålsbygd forskningsinstitutt med tydelig formspråk. Formålet skal sikre de kulturhistoriske og arkitekturhistoriske verdiene ved bygningen.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar. Formål med fredning av løst inventar i auditorium i 2. etasje er å sikre de opprinnelige møblene og spesialinnredningen for dette undervisningsrommet, at de blir ivarettatt og at de ikke fjernes fra bygningen.

Begrunnelse: "Geofysen" ble planlagt og oppført av Bergen museum i 1928. Bygningen ble oppført for å legge til rette for utvikling av et geofysisk institutt. Instituttet representerer en viktig utvikling av forskningsmiljø frem mot opprettelsen av universitet. Hovedbygningen "Geofysen" er sammen med fløyene tegnet av arkitekt Egill Reimers i nyklassisistisk stil. Bygningne er i pusset tegl med et markant inngangsparti i kleberstein dekorert med naturvitenskapelige symboler. Taket er tekktet med sort, glassert tegelstein.

Bygningen fremstår som meget autentisk og er av høy arkitektonisk kvalitet.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Oversikt over fredet løst inventar i auditorium i 2. etasje, Geofysisk institutt, Universitetet i Bergen

40 stk. stoler med brunt skinnsete. Stolene er av samme type, men i to ulike varianter, fordi de antagelig er produsert i ulike serier

11 stk. smale bord med nyere linoleumsoverfalt

1 stk. større bord (kateter) med fire smale skuffer

1 stk. opprinnelig vegglampe

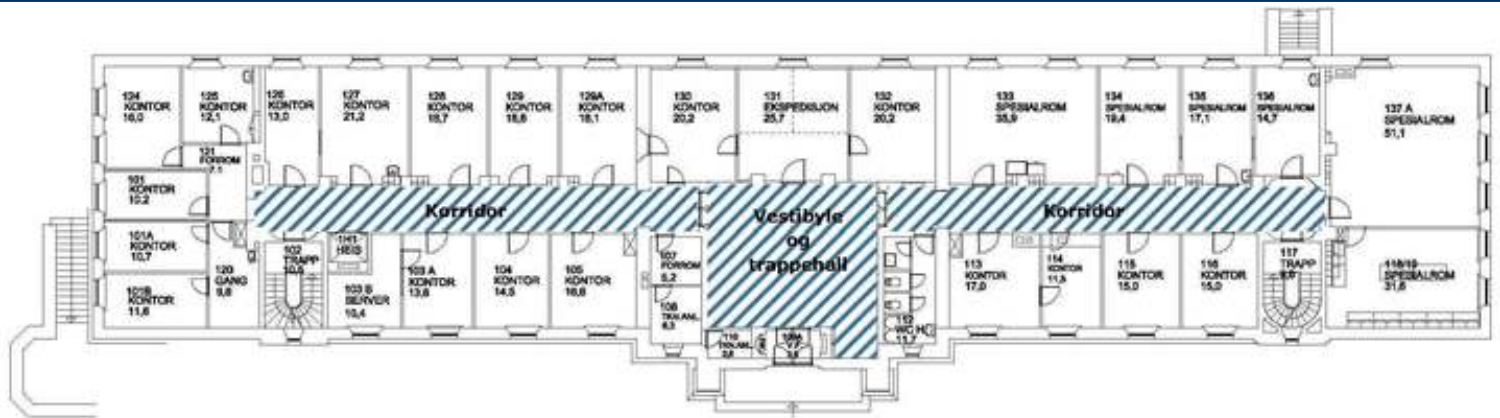
2 stk. små vegghyller for spesialutstyr

1 stk. tavlevegg med særpreget oppheng for regulerbare tavler

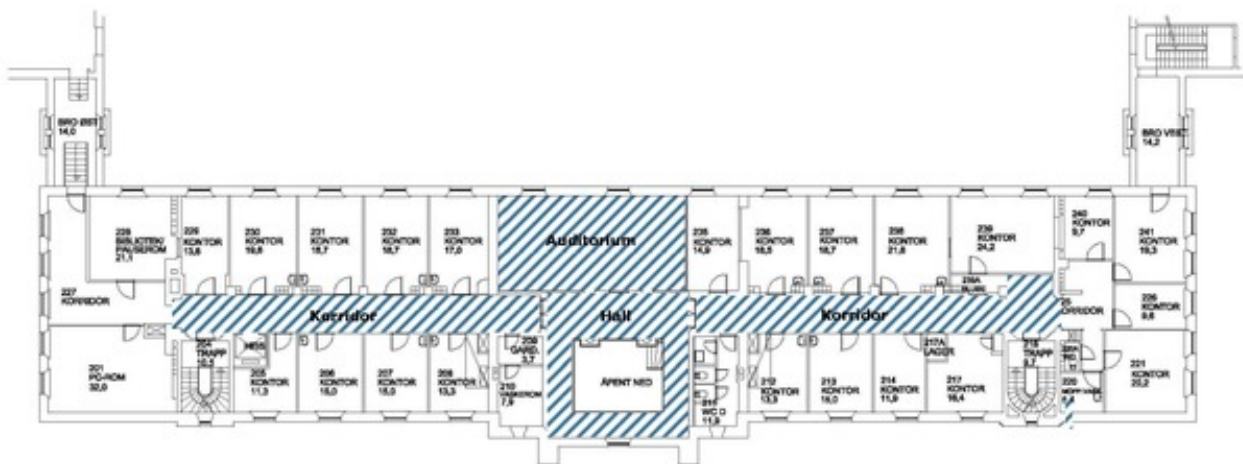
2 stk. vindu med særpregede blendingssystemer.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

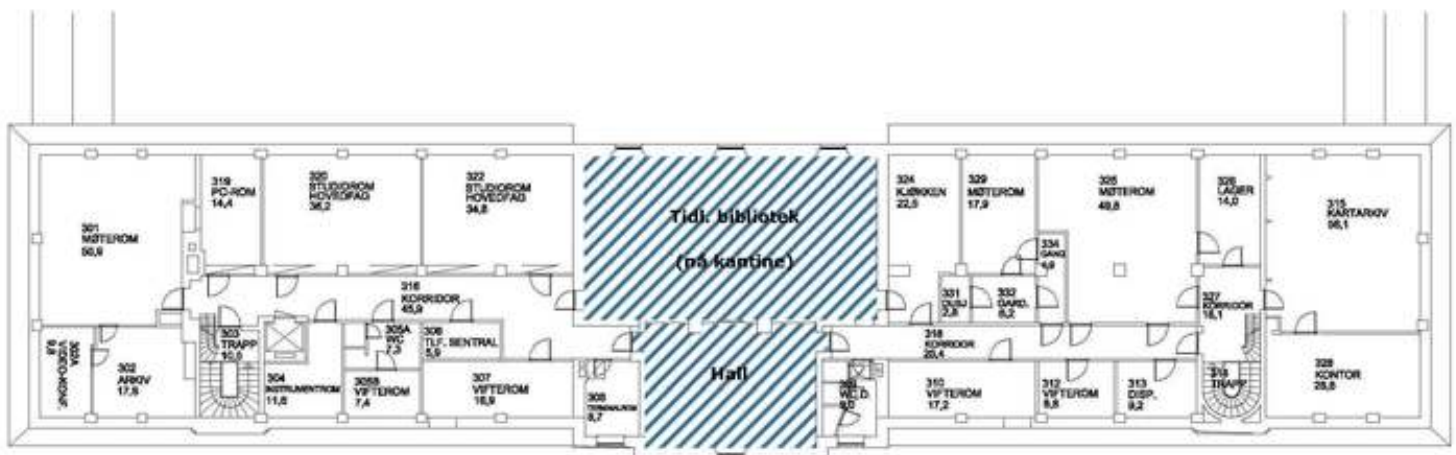
Plantegning 1. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Plantegning 2. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Plantegning 3. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skraver. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

KJEMISK INSTITUTT

Bygningsnr:	139851293
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1951
AskeladdenID:	175079-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10206 Kompleks 3360

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør i vestibyle og hovedtrapperom gjennom alle etasjer fra inngang til 3. etasje.

Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.

Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegning.

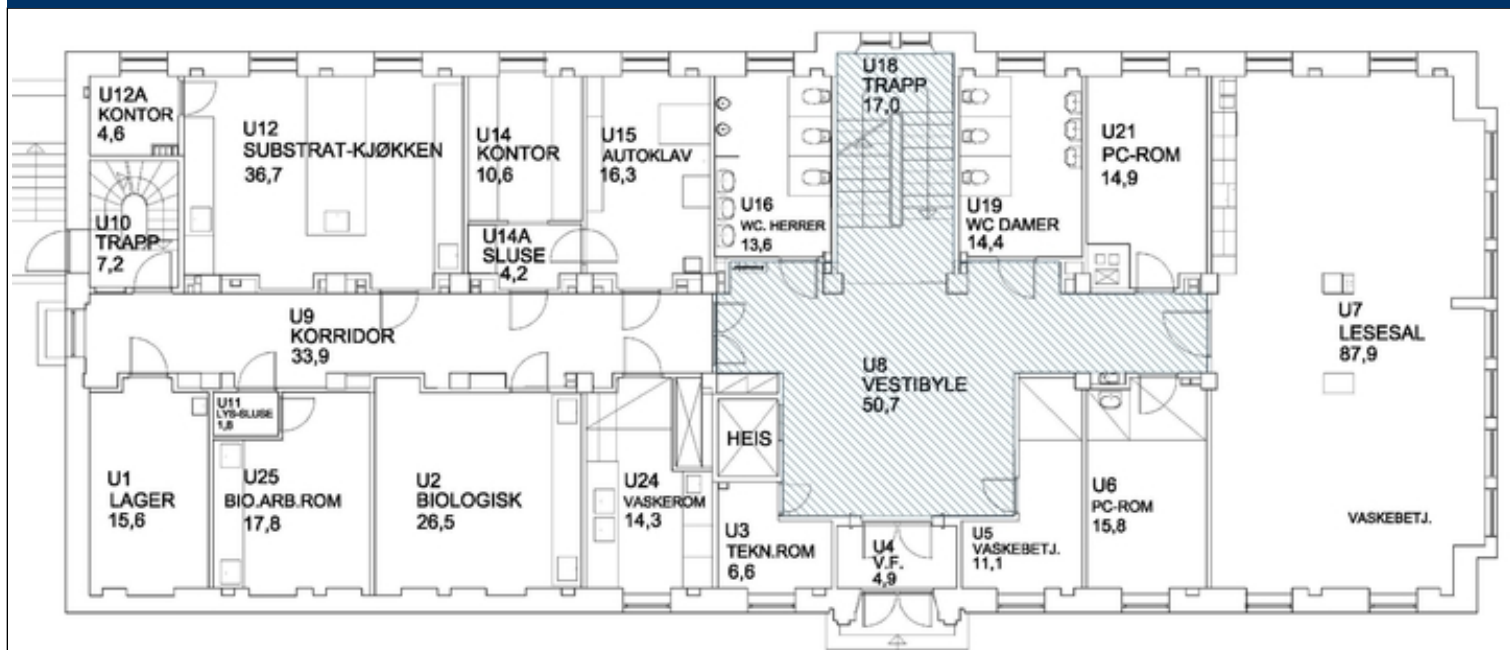
Formål: Formålet med fredningen er å sikre Kjemisk institutt som et formålsbygd forskningsinstitutt og som en del av bygningsmiljøet rundt "Geofysen". Formålet skal sikre de kulturhistoriske og arkitekturhistoriske verdiene.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.

Begrunnelse: Kjemisk institutt er oppført som en selvstendig bygning. Sammen med botanisk laboratorium og "Geofysen" danner det et hesteskoformet anlegg tegnet av arkitekt Egill Reimers i nyklassisistisk stil. Kjemisk institutt ble oppført i 1951, få år etter at UiB var etablert. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

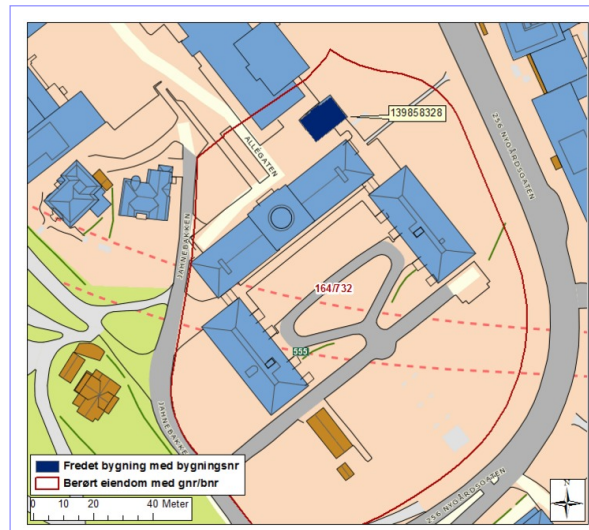
Plantegning underetasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skraver. Hovedtrapperommet fredes gjennom alle etasjer fra inngang til 3. etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

KJERNEFYSISK LABORATORIUM

Bygningsnr:	139858328
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1948
AskeladdenID:	175079-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10209 Kompleks 3360

Fredning bygning

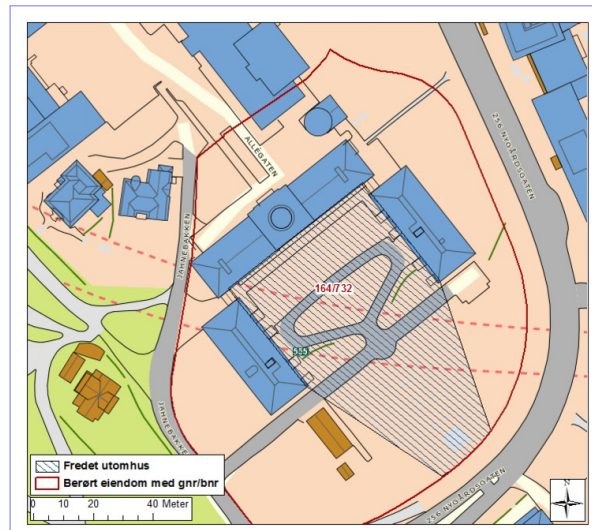
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet er å sikre bygningen som formålsbygd kjernefysisk laboratorium. Formålet skal sikre de kulturhistoriske og arkitekturhistoriske verdiene.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Kjernefysisk laboartorium, også kalt "Betatronen", ble bygget for å kunne utvikle forskningen innen kjernefysikk. Bygningen er spesielt utviklet og bygget rundt en generator som brukes til å produsere svært høye spenninger. "Betatronen" ble bygget i 1951, en periode med ekspansjon innen kjernefysisk forskning, og er unik i sitt slag. Bygningen er tegnet av arkitekt Egill Reimers i armert betong.
- Interiøret i bygningen skreddersydd for formål og utstyr som består av de elektroniske instrumentene som styrer generatoren samt selve generatoren som tar opp størstedelen av bygningen.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

UTOMHUS

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	
AskeladdenID:	
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903525 Kompleks 3360

Fredning utomhus

Omfang: Fredningen omfatter hageanlegget mellom bygningene mot sydøst med forlengelse fra hjørnet av Botanisk Laboratorium og hjørnet av Kjemisk Institutt ned til plass foran trappeanlegget i sydøst, utomhusanleggenes arealer, terreng, strukturer som park, hage, gårdsrom og grøntområder, hovedelementer som veier, stier, dekker, beleg, vegetasjon og annen grønnstruktur samt konstruksjoner som gjerder, porter, murer, belysning, trapper med detaljer, materialbruk og overflater.

Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare hage-/parkanlegget som markerer enden av den akademiske aksene på Nygårdshøyden.

Begrunnelse: Hage-/parkanlegget er en del av et monumentalbygg oppført for fysikkforskningen før UiB ble etablert. I dag markerer hage-/parkanlegget på en verdig måte enden av universitetsaksen på Nygårdshøyden.